

Magnihill Aktiebolag
Hjortvägen 61
253 55 Mörarp

Sanktionsavgift enligt lagen om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter – betaltider längre än 30 dagar

Konkurrensverkets beslut

Magnihill Aktiebolag, 556435-4610, har överträtt förbudet mot sena betalningar i 5 § första stycket 1 lagen (2021:579) om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter (LOH) genom att vid flera tillfällen under perioden 2 december 2021 till och med 24 november 2022 betala odlare av jordbruksprodukter senare än 30 dagar från leveransdagen.

Magnihill Aktiebolag ska betala sanktionsavgift enligt 20 § första stycket LOH för överträdelsen i stycket ovan med tvåhundrafemtiotusen (250 000) kronor.

Innehållsförteckning

Konkurrensverkets utredning i ärendet.....	3
Inledning och disposition.....	3
Köparen.....	3
Konkurrensverkets handläggning	3
Förfarandet	4
Avräkningsförfarandet	5
Betalningar till leverantörer	7
Magnihills inställning	9
Skälen för Konkurrensverkets bedömning.....	10
Rättsliga utgångspunkter beträffande 5 § första stycket 1 LOH.....	10
Magnihill har använt sig av en otillbörlig handelsmetod	11
Magnihills köp omfattas av LOH	11
Leveransförfarandet utgör inte regelbundna leveranser	11
Magnihill fastställer beloppet som ska betalas	12
Avtalsvillkoret.....	13
Sena betalningar i praktiken.....	14
Slutsats.....	15
Sanktionsavgift	15
Rättsliga utgångspunkter	15
Det finns förutsättningar för att påföra sanktionsavgift	15
Allmänt om bestämmande av sanktionsavgiftens storlek.....	17
Överträdelsens allvar	17
Sanktionsavgiftens storlek i förhållande till köparens omsättning	17
Sammanfattning av faktorer som vägs in vid bedömningen	18
Sanktionsavgiftens storlek	19
Överträdelsens art.....	19
Överträdelsens varaktighet och omfattning	20
Köparens ekonomiska situation	21
Övriga omständigheter	21
Sammanvägd bedömning.....	22
Sanktionsavgiften överstiger inte det maximala beloppet.....	22
Slutligt belopp	22
Betaling	22
Hur man överklagar	23

Konkurrensverkets utredning i ärendet

Inledning och disposition

1. Ärendet inleddes efter att Konkurrensverket under september och oktober 2022 fick information som indikerade att det förekom att Magnihill Aktiebolag ("Magnihill") använder sig av betaltider som inte är förenliga med LOH.¹
2. Konkurrensverkets beslut är disponerat enligt följande. Inledningsvis ges en kortare beskrivning av Magnihills verksamhet och Konkurrensverkets handläggning. Därefter redogörs för vad som har framkommit i Konkurrensverkets utredning om Magnihills betaltider.
3. I de efterföljande avsnitten beskrivs Konkurrensverkets skäl för bedömningen. I det avslutande avsnittet behandlas frågan om sanktionsavgift.

Köparen

4. Magnihill är ett svenskt familjeägt företag som bildades 1957.² Företaget har omkring 40 anställda. Magnihill bedriver verksamhet inom produktion av frysta rotfrukter och ärtor samt handel med frysta grönsaker, frukt, bär och kryddor. Verksamheten består av kontraktsodling samt inköp av färska råvaror som bearbetas och fryses in för vidareförsäljning. Verksamheten är förlagd till Mörarp i Skåne.³
5. Magnihills omsättning uppgick 2022 till omkring 270 miljoner kronor. Inköpen från de svenska leverantörerna 2022 uppgick till omkring ■ miljoner kronor varav omkring ■ kronor fakturerades genom avräkning.⁴

Konkurrensverkets handläggning

6. Under utredningen har Konkurrensverket förelagt Magnihill att ge in handlingar och uppgifter. Magnihill har under utredningen bland annat gett in avtal, leverantörslistor, sammanställningar av betalningar och leveranser samt yttranden. Konkurrensverket har även tagit del av uppgifter från Magnihill via telefon och e-post.
7. Konkurrensverket inledde handläggningen genom att ställa frågor om bland annat Magnihills betalningsrutiner. I samband med det uppgav Magnihill att det identifierat att vissa betalningar till dess leverantörer blivit sena på grund av vissa särskilda omständigheter och inkom bland annat med en lista på tolv sådana betalningar.⁵ Konkurrensverket begärde därefter in information vad

¹ Tjänsteanteckning, tel.samtal, handl.nr 1 och Tjänsteanteckning tel.samtal, handl.nr 2.

² Sedan våren 2023 ägs företaget av WTF Supreme AB där huvudägaren är en privatperson, se Svar på begäran om uppgifter, handl.nr 59 s. 3 och Årsredovisning 2022, handl.nr 68.

³ Yttrande, handl.nr 5 s. 1.

⁴ Yttrande, handl.nr 5 s. 1 och Yttrande, handl.nr 34.

⁵ Yttrande, handl.nr 5 s. 2-3 samt Leverantörslista, handl.nr 7 och Betalningslista leverantörer 2021-2022, handl.nr 13.

gäller Magnihills betalningar till sju slumpmässigt utvalda leverantörer. Som redovisas närmare nedan har Konkurrensverket bedömt att flera av betalningarna till dessa slumpmässigt utvalda leverantörer också har skett för sent. Dessa har dock inte varit sena till följd av de särskilda omständigheter som gällt för de betalningar som Magnihill inledningsvis beskrivit som sena utan på grund av Magnihills avräkningsrutin.

8. I avsnitten nedan kommer Konkurrensverket att beskriva detta närmare och gör då en distinktion mellan dessa "särskilt sena" betalningar som Magnihill identifierat och de betalningar som skett för sent till följd av Magnihills avräkningsrutin.
9. Magnihill fick den 13 juli 2023 del av en sammanfattande skrivelse med Konkurrensverkets preliminära bedömning i ärendet, och gavs i samband med det tillfälle att yttra sig över denna. I skrivelsen framgick att Konkurrensverket bedömde att utredningen preliminärt kunde resultera i en sanktionsavgift. Magnihill inkom med yttrande över den preliminära bedömningen den 14 september 2023.⁶ Magnihill har därefter kommit in med ytterligare kompletterande uppgifter.

Förfarandet

10. Av utredningen framkommer sammanfattningsvis följande.
11. Den del av Magnihills verksamhet som Konkurrensverket närmare har utrett har avsett betalningar som sker enligt avräkningsfaktura. Vid avräkningsfakturering är det köparen som ställer ut faktura för levererade produkter utifrån produkternas volym och kvalitet. De betalningar som har utretts rör leveranser av morötter, jordärtskockor och potatis.
12. Konkurrensverket har erhållit exempel på Magnihills standardavtal ingånget med svenska leverantörer i vilket anges att betalning ska ske 45 dagar efter produktion och inlämnande av odlingsföreskriften.⁷ Avtalen sluts i allmänhet per enskild odlare, säsong och areal.⁸
13. Magnihill har uppgett att företaget har missat att ändra betaltiden från 45 dagar till 30 dagar i sina avtal samt att Magnihill i praktiken har tillämpat en betalfrist om 30 dagar för avtal ingångna våren 2021 och för avtal ingångna våren 2022.⁹ Under utredningen har det framkommit att Magnihill, oaktat vad som angetts i avtal med dess leverantörer, har upprättat fakturor för inkomna leveranser i slutet av den månad som en viss leverans har inkommit till

---

⁶ Svar på begäran om uppgifter, handl.nr 59.

⁷ Standardavtal, handl.nr 6. Angående begreppet produktion och rutinerna för denna, se p. 19. Se även Föreläggande, handl.nr 3 fråga 3 och Yttrande, handl.nr 5 s. 3.

⁸ Tjänsteanteckning tel.samtal, handl.nr 25. s. 1, Tjänsteanteckning tel.samtal, handl.nr 38 s. 1 och Standardavtal, handl.nr 6.

⁹ Yttrande, handl.nr 5 s. 2.

Magnihill. Betalfristen om 30 dagar har beräknats från det datum som fakturan upprättats.¹⁰ Magnihill meddelade Konkurrensverket i december 2022 att betalvillkoret i 2023 års avtal, vilka slöts i februari och mars 2023, skulle justeras.¹¹ Vidare har Magnihill den 21 oktober 2022 uppgett att företaget från och med samma datum har ändrat sina rutiner till att betala 30 dagar efter leveranstidpunkten.¹²

14. Den 17 mars 2023 inkom Magnihill med exempel på ett justerat avtalsutkast för 2023. Det justerade betalvillkoret lyder:

Betalt: 30 dagar efter leverans. Med leverans menas sista levererad vara per leveransomgång inklusive certifikat enligt §1.¹³

15. Magnihill har uppgett att begreppet "leveransomgång" i det justerade avtalet avser en sammanhängande leverans som inkommer till Magnihill inom loppet av några få dagar. Det avser inte leveranser som spänner under flera veckor.¹⁴ Magnihill har även bekräftat att de avtal som signerats under våren 2023 har justerats på det sätt som man tidigare har angett.¹⁵

Avräkningsförfarandet

16. Vad gäller Magnihills rutiner för leverans och betalning har sammanfattningsvis följande framkommit angående den praktiska hanteringen.¹⁶
17. Magnihill betalar årligen totalt omkring [REDACTED] leverantörer vid cirka [REDACTED] tillfällen. Utbetalningar enligt avräkningsförfarandet sker vid omkring [REDACTED] tillfällen per år.¹⁷
18. Leverans av en skörd till Magnihill sker ofta i omgångar med flera lastbilar.¹⁸ Vanligtvis levererar odlare en skörd i taget och betalning sker separat efter varje levererad skörd. Det kan dock förekomma att en del av en skörd levereras exempelvis i september och en annan del i november. I så fall avräknas och faktureras varje dellerans separat.¹⁹

¹⁰ Tjänsteanteckning tel.samtal, handl.nr 38 s. 1 och Tjänsteanteckning, handl.nr 45 s. 1.

¹¹ Tjänsteanteckning med kommentarer, handl.nr 18 s. 2.

¹² Yttrande, handl.nr 5 s. 3 och Yttrande e-post 230315, handl.nr 30.

¹³ Tjänsteanteckning tel.samtal, handl.nr 36 samt Exempel avtalsutkast 2023, handl.nr 35.

¹⁴ Tjänsteanteckning, handl.nr 45 s. 3, jfr hur begreppet "leveransperiod" används exempelvis i Yttrande, handl.nr 5 s. 3 samt Tjänsteanteckning med kommentarer, handl.nr 18 s. 1.

¹⁵ Yttrande, handl.nr 59 s. 3.

¹⁶ I det ingivna standardavtalet framgår att leverans beräknas "enligt ökning hösten 2022" och av 8 § i standardavtalet framgår att odlaren i samråd med Magnihill bestämmer tidpunkt för skörd och leverans, se Standardavtal, handl.nr 6.

¹⁷ Svar på begäran om uppgifter, handl.nr 59, s. 1.

¹⁸ Tjänsteanteckning tel.samtal, handl.nr 25 s. 1.

¹⁹ Tjänsteanteckning med kommentarer, handl.nr 18 s. 1 och handl.nr 38 s. 1

19. Det har även förekommit att en skörd levereras inom loppet av en vecka eller ibland två.²⁰ Magnihill betraktar dylika uppdelade leveranser av en skörd som sker under en sådan kortare period som en och samma leverans och upprättar en faktura efter att den sista leveransen (även benämnt slutleverans) inkommit.²¹
20. Efter leverans genomför Magnihill så kallad *produktion*, en process där varorna tvättas, sorteras, skalas och sedan delas i olika snitt efter Magnihills kunders önskemål.²² Produktionen kan ske direkt i samband med leverans men tar i allmänhet någon vecka.²³ Efter produktion görs kvalitetsbedömning av varan och vid utgången av samma månad upprättas en avräkningsfaktura som skickas ut till odlarna.²⁴
21. Anledningen till att Magnihill behöver genomföra produktion innan fakturan upprättas är att det är först vid produktion som Magnihill får information om hur kvaliteten är för den specifika leveransen och att Magnihill först vid denna tidpunkt vet vilken ersättning som ska betalas.²⁵ Magnihill har uppgett att betalfristen har beräknats från månadsskiftet efter leverans av praktiska skäl.²⁶
22. Kilopriset för en leverans bestäms enligt Magnihill i avtalet eller genom den muntliga överenskommelsen som sker före leveransen. Magnihill bedömer sedan leveransens kvalitet och därmed den godkända volymen i samband med produktionen för att kunna utfärda en avräkningsfaktura.²⁷
23. I utredningens inledande fas uppgav Magnihill att företaget använder sig av leveransperioder enligt 6 § LOH. I ett senare skede i utredningen har Magnihill i stället uppgett att företaget inte är säkert på om man genom sitt leveransförfarande använder sig av leveransperioder enligt 6 § LOH eller leveranser som inte är regelbundna enligt 7 § LOH och att man lämnar frågan till Konkurrensverket att bedöma.²⁸ Magnihill har dock uppgett att företaget ändrat beräkningsrutin på så sätt att betalning från och med hösten 2022 sker 30 dagar efter sista ankomna transport från odlaren.²⁹

---

²⁰ Tjänsteanteckning med kommentarer, handl.nr 18 s. 1 och Betalningslista på leverantörer 2021–2022 den 2023-05-25, handl.nr 48, flik *Sammanställn för sent betalda* 2, kolumn I i vilken det framgår att leveranser ibland har skett inom ett par dagar.

²¹ Tjänsteanteckning med kommentarer, handl.nr 18 s. 1 och Tjänsteanteckning tel.samtal, handl.nr 25 s. 1.

²² Yttrande, handl.nr 5 s. 2.

²³ Tjänsteanteckning tel.samtal, handl.nr 25 s. 2.

²⁴ Yttrande, handl.nr 5 s. 2.

²⁵ Tjänsteanteckning med kommentarer, handl.nr 18 s. 1 och Tjänsteanteckning, handl.nr 45 s. 1–2.

²⁶ Tjänsteanteckning, handl.nr 45 s. 2.

²⁷ Yttrande, handl.nr 5 s. 3 och Tjänsteanteckning tel.samtal, handl.nr 25 s. 2.

²⁸ Tjänsteanteckning, handl.nr 36 s. 1. Se även Tjänsteanteckning med kommentarer, handl.nr 18 s. 1.

²⁹ Yttrande, handl.nr 30.

Betalningar till leverantörer

24. Magnihill har inledningsvis gett in en leverantörslista med information om bland annat vilka som är deras leverantörer av svenskodlade varor.³⁰ Av leverantörslistan framgår att Magnihill från och med oktober 2021 till och med oktober 2022 betalade 25 av sina ■ svenska leverantörer genom avräkning. Vidare framgår att Magnihill genomfört ■ betalningar till leverantörer av svenska råvaror under samma period. Av dessa har såvitt Konkurrensverket förstår omkring ■ fakturerats genom avräkningsförfarande.³¹ Av den först ingivna leverantörslistan framgår inte när produkterna har levererats, det vill säga produkternas leveransdag.
25. Konkurrensverket har därutöver begärt in mer detaljerad information avseende bland annat leveranser från sju av Konkurrensverket slumpmässigt utvalda leverantörer som har levererat svenskodlade jordbruksprodukter till Magnihill under 2022.³² Konkurrensverket har alltså begärt in information om 7 av de ■ leverantörer som Magnihill betalat genom avräkning enligt leverantörslistan. Som svar på Konkurrensverkets begäran kompletterade Magnihill den tidigare leverantörslistan med bland annat datum för slutleverans och betaltider för de sju utvalda leverantörerna. Utöver detta har Konkurrensverket senare förelagt Magnihill att komplettera leverantörslistan med viss ytterligare information, bland annat om antalet leveranser och tidpunkt för olika delleveranser samt vilken typ av gröda som har levererats vid respektive leverans.³³ Magnihill har inkommit med en lista som svar på föreläggandet (nedan Lista 1).³⁴
26. Av Lista 1 framgår att det har skett 31 slutleveranser från de sju slumpmässigt utvalda leverantörerna mellan den 5 januari 2022 och den 7 december 2022. 13 av dessa slutleveranser avser leverantören med leverantörsnummer 3191 (se mer nedan angående leveranser från denna leverantör).³⁵ Av Listan framgår även dag för slutleverans, antalet delleveranser, fakturadatum, förfallodag och faktiskt betaldatum för dessa leveranser.³⁶
27. Det framgår vidare av Lista 1 att Magnihill för flertalet av leveranserna har betalat mer än 30 dagar efter det datum som angetts som slutleveransdatum. Anledningen till att leveranserna har betalats mer än 30 dagar efter

---

³⁰ Föreläggande, handl.nr 3 fråga 2, Leverantörslista, handl.nr 7 och Betalningslista leverantörer 2021–2022, handl.nr 13.

³¹ Leverantörslista, handl.nr 7, Betalningslista leverantörer 2021–2022, handl.nr 13, flik *Avräkningar alla*, kolumn D och F samt Yttrande, handl.nr 12. Leveranser som i handl.nr 7 och handl.nr 13 benämns både Faktura och Avräkning har av Konkurrensverket räknats som Avräkning.

³² Föreläggande, handl.nr 27.

³³ Föreläggande, handl.nr 43.

³⁴ Lista 1, utdrag ur Betalningslista på leverantörer 2021–2022 den 2023-05-25, handl.nr 48, flik *Sammanställn för sent betalda 2*, handl.nr 69.

³⁵ Det som avser "fakturerad frakt" har inte tagits med i denna beräkning.

³⁶ Lista 1, utdrag ur Betalningslista på leverantörer 2021–2022 den 2023-05-25, handl.nr 48, *Sammanställn för sent betalda 2*, handl.nr 69.

slutleverans är såvitt framkommit Magnihills rutin att beräkna betalfristen från månadsskiftet efter att produktion genomförts i stället för från dagen för slutleverans.³⁷ Fakturornas belopp är av varierande storlek, från cirka 14 000 kronor till 740 000 kronor.

28. Under utredningen har det framkommit att leveranser från leverantören med leverantörsnummer 3191 sker mer regelbundet jämfört med övriga leverantörer. Magnihill har uppgett att företaget endast har ingått ett avtal med denna leverantör men får leveranser därifrån under en stor del av året och avräknar dessa löpande. Avräkning och produktion sker för varje leverans. Fakturor upprättas sedan i slutet av varje månad. Magnihill uppskattar att leveranser från denna leverantör står för omkring 1,9 miljoner kronor av Magnihills inköp via avräkningsförfarande.³⁸
29. Konkurrensverkets utredning har också visat att Magnihill har betalat leverantörer mer än 30 dagar efter fakturadatum för vissa utställda fakturor. Som beskrivits inledningsvis lämnade Magnihill in en lista över tolv särskilt sena betalningar som Magnihill har bedömt kan ha skett för sent enligt LOH (nedan Lista 2).³⁹ Av Lista 2 framgår att Magnihill har betalat leverantörer mer än 30 dagar från fakturadatum för den avräkningsfaktura som utfärdats för respektive slutleverans. Fakturorna har i sin tur upprättats senare än produkternas leveransdag.⁴⁰
30. Skälen till att betalning har skett mer än 30 dagar från fakturadatum i dessa fall har enligt uppgift från Magnihill varit tekniska fel vid överföring till fakturaskanning (fyra tillfällen), sjukdom på ekonomifunktionen (tre tillfällen), oklarheter i leveranserna (två tillfällen) samt ett ej uppdaterat affärssystem (tre tillfällen).⁴¹ Magnihill menar såvitt får förstås att de tolv förseningarna har varit ursäktliga med anledning av de omständigheter som föranlett dem och att de därmed inte ska ses som överträdelser av LOH.
31. Magnihill har uppgett att två av de tolv leveranser som beskrivs i föregående stycke överhuvudtaget inte ägde rum.⁴² För ytterligare en av dessa tolv

---

³⁷ P. 20 ovan. I något enskilt fall kan fakturor ha upprättats först efter utgången av den månad som leverans skett.

³⁸ Tjänsteanteckning, handl.nr 45 s. 2.

³⁹ Betalningslista på leverantörer, flik *Sammanställn för sent betalda*, handl.nr 13, Betalningslista leverantörer 2021–2022 230215, flik *Sammanställn för sent betalda*, handl.nr 29 och Lista 2, Betalningslista på leverantörer 2021–2022 den 2023-05-25, handl.nr 48, flik *Sammanställn för sent betalda*, handl.nr 70.

⁴⁰ Lista 2, Betalningslista på leverantörer 2021–2022 den 2023-05-25 och handl.nr 48, flik *Sammanställn för sent betalda*, handl.nr 70.

⁴¹ Yttrande, handl.nr 5, s. 2 f och Betalningslista på leverantörer 2021–2022 den 2023-05-25, handl.nr 48, flik *Sammanställn för sent betalda*, kolumn O.

⁴² Betalningslista på leverantörer 2021–2022 den 2023-05-25, handl.nr 48, flik *Sammanställn för sent betalda*, kolumn D Internnr 194445 respektive 194446, Lista 1, utdrag ur Betalningslista på leverantörer 2021–2022 den 2023-05-25, handl.nr 48, flik *Sammanställn för sent betalda*, handl.nr 69 och Tjänsteanteckning, handl.nr 25 s. 1.

leveranser är leveransdagen inte klarlagd.⁴³ Två leveranser ingår också i Lista 1 över de sena leveranserna från de sju slumpmässigt utvalda leverantörerna som redovisas ovan.⁴⁴

Magnihills inställning

32. Konkurrensverket har gett Magnihill möjlighet att yttra sig över Konkurrensverkets preliminära bedömning i ärendet. Magnihill har bland annat framfört följande.⁴⁵
33. Det huvudsakliga skälet till att vissa fakturor har betalats för sent avseende avräkningsförfarandet har varit att Magnihill väntat till utgången av månaden med att fakturera för vad som har slutlevererats under samma månad. Magnihill anser att det avräkningsförfarande som företaget tidigare har använt är korrekt beskrivet av Konkurrensverket men menar att det utgör praxis i branschen.
34. Magnihill har vidare betonat att de brister som Konkurrensverket identifierat endast berör ett fåtal av det totala antalet betalningar som Magnihill gör per år. Vissa av de leverantörer som omfattas av avräkningsförfarandet har en omsättning på upp emot 100 miljoner kronor och på grund av leverantörernas storlek kan Magnihill inte påtvinga dessa leverantörer orimliga villkor. Enligt Magnihill måste det krävas någon form av systematiskt utnyttjande för att ett agerande ska kunna vara förbjudet och det är enligt Magnihill inte fallet.
35. Avräkningsrutinen är enligt uppgift från Magnihill vidare utformad utifrån praktisk hänsyn och betalningsrutinen har varit anpassad utifrån Magnihills antal anställda och den relativt begränsade verksamhet som odlingen utgör. Magnihill har vidare uppgett att företaget saknat uppsåt att bryta mot lagen och vidare anser Magnihill att överträdelsen bör kunnabetraktas som ringa.
36. Skadan som Magnihills bristande betalningsrutin kan ha åsamkat odlarna får enligt Magnihill i sammanhanget betraktas som ringa utifrån en beräknad ränta och det genomsnitt dagar som Magnihill varit sen med betalningarna.
37. Magnihill har även framfört att företaget har åtgärdat samtliga sina brister vad gäller betalningsrutinen och samarbetat fullt ut med Konkurrensverket.
38. Vad gäller avgiftens storlek har Magnihill uppgett, som det får förstås, att avräkningsförfarandet vid kontraktsodling utgör en begränsad del av

---

⁴³ Lista 2, Betalningslista på leverantörer 2021–2022 den 2023-05-25, handl.nr 48, flik *Sammanställn för sent betalda*, kolumn D Internnr 195260, handl.nr 70.

⁴⁴ Betalningslista på leverantörer 2021–2022 den 2023-05-25, handl.nr 48, flik *Sammanställn för sent betalda*, kolumn D Internnr 194971 respektive 194970, samt Lista 1, utdrag ur Betalningslista på leverantörer 2021–2022 den 2023-05-25, handl.nr 48, flik *Sammanställn för sent betalda*, handl.nr 69.

⁴⁵ Svar på begäran om uppgifter, handl.nr 59. Se även tjänsteanteckning, handl.nr 64.

företagets verksamhet och därtill en verksamhetsdel där [REDACTED]. Magnihill menar att detta ska beaktas vid bestämmande av sanktionsavgiften.⁴⁶ Därtill menar Magnihill att det bör beaktas att Magnihill kommer att lida annan ekonomisk skada av Konkurrensverkets beslut utöver sanktionsavgiften. Eftersom Magnihill har ändrat sina rutiner får de önskade effekterna av en avgift redan genom detta anses ha uppnåtts. Magnihill anser därutöver, som det får förstås, att det bör finnas ett utrymme för företag att anpassa sin verksamhet till ny lagstiftning såsom LOH. Samtliga dessa faktorer menar Magnihill måste tas hänsyn till när en effektiv, proportionell och avskräckande sanktionsavgift beslutas, om en sådan avgift alls ska utgå.⁴⁷

Skälen för Konkurrensverkets bedömning

Rättsliga utgångspunkter beträffande 5 § första stycket 1 LOH

39. LOH trädde i kraft den 1 november 2021 och genomför det så kallade UTP-direktivet.⁴⁸ Lagen gäller alla köpare av sådana produkter som faller inom lagens tillämpningsområde, om köparens årsomsättning överstiger två miljoner euro och köparen eller leverantören är etablerad i Sverige. Rotfrukter och potatis är sådana jordbruksprodukter som faller inom LOH:s tillämpningsområde, jfr 3 § 1 LOH och bilaga 1 till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt med dess hänvisning till Brysselnomenklaturens sjunde kapitel.⁴⁹
40. Av UTP-direktivets skäl framgår att vissa handelsmetoder till sin art är otillbörliga och att handelspartners därför inte ska ha möjlighet att avtala om dessa.⁵⁰
41. Av 5 § första stycket 1 LOH följer att det är förbjudet för en köpare av jordbruks- och livsmedelsprodukter att betala sin leverantör senare än 30 dagar efter den tidpunkt som följer av 6 eller 7 § LOH.
42. Tidsfristen för när betalning ska ske löper från olika tidpunkter beroende på om det är fråga om avtal som föreskriver regelbundna respektive ej regelbundna leveranser. Vid regelbundna leveranser löper fristen från leveransperiodens utgång eller från det senare datum då leverantören fastställer det belopp som ska betalas för periodens leveranser. Om köparen är

⁴⁶ Tjänsteanteckning s. 1, handl.nr 64, se även Svar på begäran om uppgifter, handl.nr 65 och Bilaga till svar på begäran om uppgifter, handl.nr 65 – [REDACTED], handl.nr 66.

⁴⁷ Svar på begäran om uppgifter, handl.nr 65 och Bilaga till svar på begäran om uppgifter, handl.nr 65 – [REDACTED], handl.nr 66.

⁴⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/633 av den 17 april 2019 om otillbörliga handelsmetoder mellan företag i jordbruks- och livsmedelskedjan.

⁴⁹ Jfr Konvention den 15 december 1950 rörande nomenklatur för klassificering av varor i tulltarifferna, den så kallade Brysselnomenklaturen. Brysselnomenklaturen har sedermera ersatts av den Kombinerade nomenklaturen (KN). Jfr KN:s kapitel 7.

⁵⁰ Skäl 16 i UTP-direktivet.

den som fastställer det belopp som ska betalas löper betalningsperioden alltid från dagen för leveransperiodens utgång. En avtalad leveransperiod ska anses omfatta högst 30 dagar enligt 6 § LOH.

43. Regeln om leveransperioder vid regelbundna leveranser har införts i syfte att minska leverantörers administrativa börda på så sätt att de inte ska behöva ställa ut dagliga fakturor.⁵¹ I stället kan en leverantör som regelbundet levererar till samma köpare samla ihop betalningskraven till en samlingsfaktura.
44. Hur begreppen "regelbundna" eller "inte regelbundna" ska tolkas framgår inte av LOH, dess förarbeten eller UTP-direktivet. Frågan om innebörden av begreppet regelbunden har dock i viss mån diskuterats inom ramen för det internationella samarbetet avseende UTP-direktivet. Ordalydelsen av lagtexten, det vill säga att leveranserna ska vara regelbundna, talar enligt Konkurrensverket för att det ska röra sig om återkommande eller kontinuerliga leveranser enligt exempelvis ett ramavtal, såsom dagliga leveranser av färskvaror till en butik.
45. Vid leveranser som inte är regelbundna löper betalningsperioden enligt 7 § LOH i stället från leveransdagen eller den senare dag då leverantören fastställer det belopp som ska betalas. Om köparen fastställer beloppet löper betalningsperioden från leveransdagen.

Magnihill har använt sig av en otillbörlig handelsmetod

Magnihills köp omfattas av LOH

46. Som ovan framgått omfattas rotfrukter och potatis av LOH. Det granskade förfarandet rör betalningar som Magnihill genomfört för leveranser som har skett under perioden november 2021–december 2022. Magnihill är ett företag etablerat i Sverige och har under 2020–2022 haft en omsättning som överstiger två miljoner euro. Magnihills köp av rotfrukter och potatis omfattas följaktligen av LOH.

Leveransförfarandet utgör inte regelbundna leveranser

47. Den tidpunkt då betalfristen enligt LOH börjar löpa är beroende av om leveranser sker regelbundet eller inte, såsom beskrivits i p. 41–45 ovan.
48. Som tidigare redovisats sluts Magnihills skriftliga inköpsavtal för varje odlare, säsong och areal. I det ingivna standardavtalet framgår att leverans beräknas "enligt ökning hösten 2022" och av 8 § i standardavtalet framgår att odlaren i samråd med Magnihill bestämmer tidpunkt för skörd och leverans.⁵² Rent praktiskt går hanteringen dock till på det sättet att, såsom tidigare redovisats,

⁵¹ Prop. 2020/21:134 s. 40, Ds 2019:19 s. 89.

⁵² Standardavtal, handl.nr 6.

odlarna levererar en skörd i taget och betalning sker separat efter varje levererad skörd. Som beskrivits tidigare kan en skörd levereras inom loppet av några dagar eller upp till två veckor.⁵³ Skördar kan även delas upp över en längre tidsperiod men behandlas då av Magnihill som separata leveranser och betalning sker för respektive leverans av skörden.⁵⁴

49. Konkurrensverkets bedömning är att detta förfarande inte karaktäriseras av den typ av regelbundenhet som krävs för att avtalet ska anses innebära att de aktuella produkterna ska levereras regelbundet (se 7 § LOH). Konkurrensverket har vid sin bedömning lagt särskild vikt vid det faktum att varje skörd som utgångspunkt levereras vid ett tillfälle, även om leveransen av logistikskäl kan ske utspritt under en kortare tidsperiod. I den mån skördar delas upp levereras de inte heller på en regelbunden basis exempelvis med ett intervall utan snarare vid enskilda tillfällen.
50. Av detta följer att betalning ska ske inom 30 dagar från leveransdagen, under förutsättning att det är Magnihill som fastställer beloppet som ska betalas för de levererade produkterna, se 7 § första stycket 1 och andra stycket LOH.
51. Som tidigare redovisats sker dock leveranser från leverantören med leverantörsnummer 3191 med större regelbundenhet. Av ingiven leverantörslista framgår exempelvis att denna leverantör under den granskade perioden har fått 13 avräkningsfakturer vad gäller inköp av olika grödor och att leveranser har skett i februari, mars, april, maj, september, oktober och november 2022.⁵⁵ Konkurrensverket bedömer utifrån de uppgifter som framkommit i ärendet att det skulle krävas ytterligare utredningsåtgärder för att bedöma om avtalet med denna leverantör innebär att produkterna ska levereras regelbundet enligt 6 § LOH. Konkurrensverket har valt att inte vidta sådana ytterligare utredningsåtgärder och därför har betalningar till den aktuella leverantören inte lagts till grund för detta beslut.

Magnihill fastställer beloppet som ska betalas

52. Av utredningen framgår att produktens kilopris fastställs i avtal eller genom överenskommelse före leverans. Magnihill bedömer därefter de levererade produkternas kvalitet, och därmed den godkända volymen, i samband med produktionen.⁵⁶ Konkurrensverket anser att det är Magnihill som genom att utfärda avräkningsfaktura och genom bedömningen av produkternas kvalitet och volym fastställer det slutliga belopp som ska betalas. Konkurrensverket gör därför bedömningen att 7 § första stycket 1 LOH ska tillämpas vid

⁵³ Tjänsteanteckning med kommentarer, handl.nr 18 s. 1 samt Betalningslista på leverantörer 2021–2022 den 2023-05-25, handl.nr 48, flik *Sammanställning för sent betalda 2*, kolumn I i vilken framgår att leveranser ofta skett inom ett par dagar.

⁵⁴ Tjänsteanteckning med kommentarer, handl.nr 18 s. 1 och Tjänsteanteckning tel.samtal, handl.nr 38 s. 1.

⁵⁵ Betalningslista på leverantörer 2021–2022 den 2023-05-25, handl.nr 48, flik *Sammanställn för sent betalda 2*, kolumn G, samt Lista 1, utdrag ur Betalningslista på leverantörer 2021–2022 den 2023-05-25, handl.nr 48, flik *Sammanställn för sent betalda 2*, handl.nr 69.

⁵⁶ Yttrande, handl.nr 5 s. 3 och Tjänsteanteckning tel.samtal, handl.nr 25 s. 2.

bestämmandet av tidpunkten i 5 § första stycket 1, vilket innebär att Magnihill ska betala sina leverantörer senast 30 dagar från leveransdagen.

53. Frågan uppstår därtill om tidsfristen om 30 dagar, i de fall leverans av en skörd sker i flera omgångar under en kort sammanhängande period om en eller två veckor, ska beräknas från dagen för första eller sista leverans (även benämnt slutleverans). Konkurrensverket har i aktuellt ärende utgått från den dag då produkterna är slutligt levererade som leveransdag.

Avtalsvillkoret

54. Som beskrivits ovan har Magnihill tillämpat ett standardavtal i vilket det anges att betalning ska ske 45 dagar efter bland annat produktion. Magnihill har uppgett att företaget i praktiken har tillämpat betaltider om 30 dagar men att företaget har missat att ta bort bestämmelsen om betalning efter 45 dagar i avtalen.⁵⁷ Konkurrensverket finner inte skäl att ifrågasätta denna uppgift.

55. Som beskrivits ovan sker produktion endast i vissa fall i direkt anslutning till leverans. I allmänhet sker produktion först någon vecka efter leveransen och ibland kan den ske efter två veckor.⁵⁸ Som beskrivits ovan har dock Magnihill inte heller utgått från produktionen vid beräkning av betalfristen om 30 dagar utan från datumet för fakturans upprättande, vilket varit i slutet av den månad som en viss leverans har inkommit.

56. Av ovan följer att avtalsbestämmelsens ordalydelse inte föreskriver en betalfrist om 30 dagar från leveransdagen och att avtalsvillkoret därför är formulerat i strid med 5 § första stycket 1 LOH (jfr även 7 § LOH). Eftersom Magnihill dock i praktiken har beräknat betalfristen på ett annat sätt än vad som anges i standardavtalet avser Konkurrensverkets bedömning i detta beslut endast hur Magnihill har betalat sina leverantörer i praktiken.

57. Magnihill har vidare den 17 mars 2023 gett in exempel på ett justerat avtalsutkast för 2023.⁵⁹ Enligt betalvillkoret i det ingivna exemplet ska betalning ske "30 dagar efter leverans. Med leverans menas sista levererad vara per leveransomgång inklusive certifikat enligt §1."⁶⁰ Magnihill har förtydligat att med leveransomgång menas en sammanhängande leverans som inkommer till Magnihill inom loppet av några få dagar och att det inte avser leveranser som spänner under flera veckor.⁶¹ Konkurrensverket ser inga skäl att ifrågasätta det justerade avtalsvillkorets förenlighet med LOH i denna del.

---

⁵⁷ Yttrande, handl.nr 5 s. 2.

⁵⁸ Tjänsteanteckning tel.samtal, handl.nr 25 s. 2 och Tjänsteanteckning, handl.nr 45 s. 1.

⁵⁹ Exempel avtalsutkast 2023, handl.nr 35.

⁶⁰ Exempel avtalsutkast 2023, handl.nr 35.

⁶¹ Tjänsteanteckning, handl.nr 45 s. 3.

Sena betalningar i praktiken

58. Av utredningen framgår att Magnihill under perioden 2 december 2021 till och med 24 november 2022 har betalat tolv leverantörer⁶² senare än vad som är tillåtet enligt 7 § första stycket 1 LOH vid sammanlagt 23 tillfällen.⁶³ Antalet dagar som betalningarna har varit sena har varit varierande, som lägst 3 dagar och som högst 101 dagar. Medianen för de sena betalningarna uppgår till 25 dagar och genomsnittet till knappa 30 dagar.
59. Konkurrensverket har upprättat en sammanställning av samtliga sena betalningar där det framgår vilka betalningar som varit sena, hur många dagar Magnihill varit sent med betalningarna samt fakturornas belopp.⁶⁴
60. Betalningarna har skett för sent av olika skäl. För det första har Magnihill haft som rutin att beräkna betalfristen från utgången av den månad då grödan har levererats. Denna tidpunkt har i allmänhet varit förlagd till ett senare datum än dagen för slutleverans av varan. Rutinen har medfört att Magnihill har betalat 14 leveranser senare än 30 dagar efter slutleverans.
61. Magnihill har bland annat framfört att den rutin som Magnihill har tillämpat i sitt avräkningsförfarande har varit praxis i branschen. Rutinen har också enligt Magnihill kommit till utifrån praktiska hänsyn och har varit anpassad till Magnihills storlek och antal anställda.⁶⁵
62. För det andra har Magnihill dessutom betalat för nio leveranser mer än 30 dagar efter fakturadatum (de särskilt sena betalningarna).
63. Två leveranser har varit försenade både med anledning av Magnihills betalningsrutin och då Magnihill betalat mer än 30 dagar efter fakturadatum.⁶⁶ Konkurrensverket har endast tagit med dessa en gång i beräkningen (i de nio leveranserna). Konkurrensverket har även bortsett från de två leveranser som inte ägt rum och den leverans för vilken leveransdag inte klarlagts.
64. De omständigheter som Magnihill har anfört som skäl till att betalning skett för sent kan enligt Konkurrensverket inte innebära att det inte är fråga om en överträdelse av LOH. Vid bedömning av om en överträdelse har skett av LOH

---

⁶² De tolv leverantörerna består av sex av de sju slumpmässigt utvalda leverantörerna och sex ytterligare leverantörer som återfinns på listan över leverantörer som fått särskilt sena betalningar. Leverantörer som återfinns på båda listor har endast räknats en gång.

⁶³ Perioden 2 december 2021 till och med 24 november 2022 omfattar perioden från och med den första dag som Magnihill varit sent med betalning avseende de leveranser som är aktuella i detta beslut, till och med den sista dag som Magnihill varit sent med betalning avseende de leveranser som är aktuella i beslutet. Betalningar har dock inte skett under samtliga av dessa månader.

⁶⁴ Konkurrensverkets sammanställning, handl.nr 71.

⁶⁵ Svar på begäran om uppgifter, handl.nr 59 s. 1-2.

⁶⁶ Betalningslista på leverantörer 2021-2022 den 2023-05-25, handl.nr 48, flik *Sammanställn för sent betalda*, kolumn D Internnr 194971 respektive 194970 samt Lista 1, utdrag ur Betalningslista på leverantörer 2021-2022 den 2023-05-25, handl.nr 48, flik *Sammanställn för sent betalda*, Internnr 194971 respektive 194970, handl.nr 69.

tas inte heller hänsyn till leverantörernas relativa storlek till köparen.⁶⁷ LOH innehåller heller inte några övergångsbestämmelser, utan lagen är tillämplig i sin helhet från och med den 1 november 2021.

Slutsats

65. Konkurrensverket finner att Magnihill har överträtt LOH genom att vid totalt 23 tillfällen ha betalat 12 leverantörer senare än 30 dagar efter leveransdagen.
66. Magnihill har således använt sig av en sådan otillbörlig handelsmetod som enligt 5 § första stycket 1 LOH är förbjuden.

Sanktionsavgift

Rättsliga utgångspunkter

67. Enligt 20 § första stycket första meningen LOH får Konkurrensverket besluta att en köpare ska betala sanktionsavgift om köparen har överträtt förbuden i 5 § första stycket eller 12 § LOH. Sanktionsavgift får enligt 20 § andra stycket LOH inte påföras i ringa fall.
68. Sanktionsavgift får enligt 21 § LOH inte heller påföras för en överträdelse som omfattas av ett föreläggande vid vite enligt LOH om överträdelsen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.
69. För att sanktionsavgift ska få påföras måste Konkurrensverket enligt 23 § LOH ha meddelat beslut om sådan avgift inom fem år från det att överträdelsen upphörde.

Det finns förutsättningar för att påföra sanktionsavgift

Överträdelsen är inte ringa

70. Som angetts ovan får en sanktionsavgift inte påföras i ringa fall. Med ringa fall avses enligt förarbetena en överträdelse som framstår som bagatellartad, försumbar eller annars ursäktlig. Som exempel på när det kan vara fråga om en ursäktlig situation anges att en sen betalning beror på att köparen är på obestånd.⁶⁸
71. Konkurrensverket konstaterar att Magnihill har använt sig av betaltider som inte är förenliga med LOH i förhållande till flera av dess leverantörer och vid upprepade tillfällen. Överträdelsen har inkluderat flera dagars, ofta flera veckors och i enstaka fall flera månaders sena betalningar till ett antal olika leverantörer. Beloppen som betalats för sent är inte obetydliga. Det är således inte fråga om en situation där de sena betalningarna framstår som bagatellartade, försumbara eller ursäktliga. Magnihills uppgifter om att vissa

---

⁶⁷ Se även prop. 2020/21:134 s. 32–35.

⁶⁸ Prop. 2020/21:134 s. 117.

sena betalningar har varit hänförliga till sjukdom eller problem med it-system föranleder ingen annan bedömning.

72. Magnihill har i sitt yttrande över Konkurrensverkets preliminära bedömning gjort gällande att antalet sena betalningar är begränsade och att avräkningsrutinen utformats av praktisk hänsyn. Magnihill anser att överträdelsen kan betraktas som ringa. Magnihill har även argumenterat för att den skada som åsamkats av de försenade betalningarna i förevarande ärende är att betrakta som ringa.
73. Bedömningen av om en överträdelse ska betraktas som ringa påverkas, enligt Konkurrensverkets bedömning, inte av storleken på den faktiska skada som de sena betalningarna gett upphov till eftersom sena betalningar enligt LOH typiskt sett ska anses medföra sämre likviditet för de drabbade leverantörerna.⁶⁹ För att förbudet ska vara tillämpligt och beslut om sanktionsavgift ska kunna fattas krävs således inte att Konkurrensverket kan konstatera en konkret likviditetsbrist i förhållande till enskilda leverantörer. Beslut om sanktionsavgift ska enligt förarbetena inte kräva några ingående bedömningar⁷⁰ och konsekvenserna av sena betalningar har av lagstiftaren redan bedömts vara så skadliga⁷¹ att de alltid är otillbörliga. Det faktum att skälet till att flertalet av de sena betalningarna har skett till följd av Magnihills avräkningsrutin, vilken tagits fram utifrån praktiska hänsyn, föranleder ingen annan bedömning. Det har inte heller framkommit något annat som tyder på att det är fråga om ett ringa fall i den mening som avses i 21 § LOH. Det faktum att de sena betalningarna utgör en mindre del jämfört med de totala betalningar som Magnihill gör årsvis till leverantörer förändrar inte heller bedömningen av om överträdelsen ska anses vara ringa. Konkurrensverket bedömer därför att överträdelsen inte är ringa.

Överträdelsen omfattas inte av ett föreläggande vid vite

74. Överträdelsen är inte föremål för ett föreläggande vid vite enligt LOH.

Beslutet meddelas inom rätt tid

75. Magnihill har varit sen med betalningar under perioden 2 december 2021 till och med 24 november 2022. Det har inte gått fem år från det att överträdelsen upphörde. Konkurrensverkets beslut meddelas därför köparen inom rätt tid för att kunna påföra sanktionsavgift enligt 23 § LOH.

Övrigt

76. Magnihill har även i sitt yttrande över Konkurrensverkets preliminära bedömning framfört att Magnihill saknar uppsåt. Det krävs dock inte uppsåt

---

⁶⁹ Prop. 2020/21:134 s. 39.

⁷⁰ Prop. 2020/21:134 s. 74–75.

⁷¹ Skäl 1, 7 och 17 i UTP-direktivet.

för att påföra sanktionsavgift enligt LOH då avgiftsskyldigheten bygger på strikt ansvar.⁷²

Slutsats

77. Det finns således förutsättningar att besluta om en sanktionsavgift.

Allmänt om bestämmande av sanktionsavgiftens storlek

Överträdelsens allvar

78. När sanktionsavgiftens storlek fastställs ska enligt 22 § andra stycket LOH särskild hänsyn tas till överträdelsens art, varaktighet och omfattning.

Hänsyn ska också tas till om köparen överträtt förbudet tidigare och vilka förutsättningar som finns för att betala avgiften.

79. I förarbetena till LOH konstateras att de överträdelser som förbjuds i lagen är av olika karaktär och art. Allvaret i en överträdelse kan därmed komma att variera i hög grad.⁷³ I förarbetena anges också att de omständigheter som anges i 22 § LOH inte är uttömmande. Vidare konstateras det att en sanktionsavgift alltid ska fastställas så att den är effektiv, proportionerlig och avskräckande.⁷⁴ Det anges också att ett beslut om sanktionsavgift inte ska kräva några ingående bedömningar.⁷⁵

80. Med överträdelsens art avses enligt förarbetena den typiska risk som handelsmetoden kan medföra med hänsyn till lagens syften. Särskild hänsyn ska också tas till hur handelsmetoden har tillämpats i den enskilda situationen med avseende på varaktighet, upprepning och omfattning. Vidare ska hänsyn tas till den ekonomiska situationen för den som beslutet riktas mot. Här kan vara fråga om att höja avgiften för ett ekonomiskt starkt företag i syfte att avgiften ska få en avhållande och avskräckande effekt. Det bör också vara möjligt att sänka avgiften för ett företag som befinner sig i en svår ekonomisk situation. I mildrande riktning kan det exempelvis vara aktuellt att beakta om köparen har samarbetat med Konkurrensverket för att komma tillrätta med överträdelsen.⁷⁶

Sanktionsavgiftens storlek i förhållande till köparens omsättning

81. Sanktionsavgiften får enligt 22 § första stycket LOH inte överstiga en procent av omsättningen föregående räkenskapsår för den som beslutet riktas mot.

82. I propositionen behandlas inte frågan om vad som avses med föregående räkenskapsår. Enligt den utredning som föregick lagförslaget avses med

---

⁷² Prop. 2020/21:134 s. 71–72.

⁷³ Prop. 2020/21:134 s. 74–75 och 118.

⁷⁴ Prop. 2020/21:134 s. 118.

⁷⁵ Prop. 2020/21:134 s. 74–75.

⁷⁶ Prop. 2020/21:134 s. 118.

föregående år det år som föregår beslutet om fastställande av sanktionsavgiften.⁷⁷

83. När det gäller vilken omsättning som ska ligga till grund för beräkningen anges det i förarbetena till LOH att det är köparens totala omsättning som ska ligga till grund för att beräkna taket för sanktionsavgiften.⁷⁸
84. Av förarbetena framgår vidare att det förhållandet att sanktionen är relaterad till årsomsättning har valts för att sanktionen ska framstå som tillräckligt effektiv, proportionerlig och avskräckande och att sanktionsavgifterna ska ha en handlingsdirigerande verkan för såväl små som stora köpare. Bestämmelsen är utformad med bestämmelsen om konkurrensskadeavgift i 3 kap. 6 § första stycket konkurrenslagen (2008:579) som förebild, med den skillnaden att konkurrensskadeavgiftens tak är satt till tio procent av omsättningen.⁷⁹

Sammanfattning av faktorer som vägs in vid bedömningen

85. Som anges ovan framgår grunderna för fastställande av sanktionsavgifternas storlek av 22 § LOH. Av särskild betydelse är överträdelsens art, varaktighet och omfattning. De exempel på omständigheter som kan vara av betydelse och som anges i lagtext och förarbeten är inte uttömmande. Avgiften ska relateras till köparens omsättning på så sätt att det finns ett tak för hur stor den maximala avgiften kan vara för köparen i fråga. Förutom ett maximibelopp anges det inte närmare om eller på vilket sätt köparens årsomsättning bör tjäna som utgångspunkt för avgiftens storlek. För att uppnå sin funktion kan avgiftens storlek behöva variera mellan exempelvis köpare med olika hög omsättning vid i övrigt jämförbara överträdelser, vilket takbeloppet återspeglar. Det finns inte heller några överväganden i lagtext eller förarbeten rörande om och i så fall vilken betydelse värdet på de specifika köp som omfattas av överträdelsen kan ha i sanktionsavseende.
86. Av praxis rörande administrativa sanktionsavgifter inom andra rättsområden framgår därtill att det i det enskilda fallet krävs att det görs en sammanvägd bedömning där samtliga relevanta faktorer får genomslag vid fastställandet av en sanktionsavgift. På exempelvis det finansiella området har Högsta förvaltningsdomstolen uttalat att vid fastställande av administrativa sanktionsavgifter kan användande av bestämda schablonbelopp innebära att en sammanvägd bedömning inte görs och leda till att en sanktionsavgift inte framstår som väl avvägd i förhållande till överträdelsens allvar.⁸⁰ Även vid bedömningen av överträdelsers allvarlighetsgrad på det

---

⁷⁷ Ds 2019:19 s. 233.

⁷⁸ Prop. 2020/21:134 s. 118.

⁷⁹ Prop. 2020/21:134 s. 75.

⁸⁰ HFD 2022 ref. 23. Se även HFD 2019 ref. 72 och NJA 2020 s. 858 (I–III).

upphandlingsrättsliga området har Högsta förvaltningsdomstolen funnit att det vid fastställande av sanktionsavgifter ska göras en helhetsbedömning.⁸¹

87. Konkurrensverket har inte publicerat något ställningstagande om hur verket avser att bestämma sanktionsavgifter vid överträdelser av LOH. Konkurrensverket ser inte heller att det är ändamålsenligt att använda sig av ett schablonvärde eller procentuell andel av en viss omsättning hos köparen vid fastställande av sanktionsvärdet. Detta betyder inte att köparens omsättning eller värdet på de aktuella varorna som köpen avsett saknar betydelse – dessa omständigheter vägs in i en helhetsbedömning för att uppnå en sanktionsavgift som är tillräckligt effektiv, avskräckande och proportionerlig.

Sanktionsavgiftens storlek

88. Som beskrivits ovan har Magnihill framfört att den del av verksamheten som överträdelsen avser utgör en begränsad del av företagets verksamhet och att det bör finnas ett utrymme för företag att anpassa sin verksamhet till ny lagstiftning såsom LOH. Magnihill har även framfört att den skada som de sena betalningarna kan ha åsamkat odlarna ska betraktas som ringa utifrån en beräknad ränta och det genomsnittliga antal dagar som betalningarna varit sena. Därutöver har Magnihill framfört att Konkurrensverket bör beakta att Magnihill har åtgärdat samtliga brister och samarbetat med Konkurrensverket under utredningen, samt att företaget kommer att lida annan ekonomisk skada än den faktiska avgift som Konkurrensverket bestämmer. Magnihill har också framfört att Konkurrensverket bör beakta att de betalningar som ligger till grund för beslutet rör en verksamhetsdel med [REDACTED].⁸²
89. Utifrån en sammanvägd bedömning av omständigheter hänförliga till överträdelsens art, varaktighet och omfattning och andra relevanta omständigheter, däribland köparens omsättning och ekonomiska förutsättningar, bedömer Konkurrensverket sanktionsavgiften enligt följande.

Överträdelsens art

90. Magnihill har använt sig av betaltider som är längre än den tillåtna perioden på 30 dagar i förhållande till flera leverantörer. Det har förekommit att Magnihill har betalat leverantörer så sent som 101 dagar senare än vad som är tillåtet enligt LOH. Medianen för de sena betalningarna uppgår till 25 dagar och genomsnittet till knappa 30 dagar. 14 försenade betalningar har berott på att Magnihill beräknat betalfristen från månadsskiftet efter leverans och produktion i stället för från leveransdagen. Utöver detta har nio

---

⁸¹ HFD 2014 ref 69.

⁸² Tjänsteanteckning s. 1, handl.nr 64, se även Svar på begäran om uppgifter, handl.nr 65 och Bilaga till svar på begäran om uppgifter, handl.nr 65 – [REDACTED], handl.nr 66.

leveranser betalats ännu senare till följd av att Magnihill betalat efter mer än 30 dagar efter fakturadatum. Varje överträdelse av förbudet mot sena betalningar innebär en mindre likviditet för leverantören vilket får anses medföra potentiella effekter på leverantörers konkurrens- och innovationskraft.⁸³ Konkurrensverket bedömer att den aktuella överträdelsen måste anses som allvarlig till sin art. Att vissa av förseningarna har varit relativt betydande talar också för att överträdelsen är allvarlig.

Överträdelsens varaktighet och omfattning

91. När det gäller överträdelsens varaktighet kan konstateras att Magnihill har använt sig av längre betaltider än 30 dagar i förhållande till tolv leverantörer vilket har medfört sena betalningar vid upprepade tillfällen under perioden december 2021–november 2022. Magnihill har angett att det numera har ändrat sina rutiner till att betala 30 dagar efter leveranstidpunkten.⁸⁴ Den rutin som framförallt föranlett överträdelsen har alltså numera upphört.
92. Vad gäller omfattningen av överträdelsen konstaterar Konkurrensverket att en överträdelse kan vara mer eller mindre allvarlig beroende på om det är fråga om enstaka eller upprepade sena betalningar, antalet leverantörer som drabbats av de sena betalningarna samt storleken på beloppen som de sena betalningarna rör. Rör det sig om upprepade sena betalningar och i förhållande till flera leverantörer av höga belopp kan det antas att detta har haft en allvarligare inverkan på leverantörernas likviditet än om det är fråga om enstaka fall och av små belopp.⁸⁵
93. Magnihill har vid flera tillfällen betalat tolv olika leverantörer för sent. För vissa leverantörer har samtliga betalningar som Konkurrensverket tagit del av varit sena⁸⁶ och sex av de sju slumpmässigt utvalda leverantörerna har fått sena betalningar.⁸⁷ Fakturabeloppen har varit av varierande storlek – från omkring 14 000 kronor till som mest omkring 740 000 kronor. Fakturornas medianbelopp uppgår till omkring 55 000 kronor och genomsnittet omkring 91 000 kronor. Också antalet försenade dagar varierar stort, även om många av betalningarna har varit mellan 20 och 40 dagar försenade. Å andra sidan kan också konstateras att det granskade förfarandet är begränsat till de av Magnihills betalningar som skett genom avräkning. Betalningar genom avräkningsförfarande utgör sett till inköpsvärde en inte obetydlig del, men

---

⁸³ Jfr skäl 1, 7 och 17 i UTP-direktivet samt prop. 2020/21:134 s. 99.

⁸⁴ Yttrande e-post 230215, handl.nr 30.

⁸⁵ Jfr prop. 2020/21: 134 s. 75.

⁸⁶ Betalningslista på leverantörer 2021–2022 den 2023-05-25, handl.nr 48, flik *Sammanställn för sent betalda 2*, kolumn E, 194972, 195224, 196371, 197887, 198249, 198250, 197891 och 198246 samt Lista 1, utdrag ur Betalningslista på leverantörer 2021–2022 den 2023-05-25, handl.nr 48, flik *Sammanställn för sent betalda 2*.

⁸⁷ Betalningslista på leverantörer 2021–2022 den 2023-05-25, handl.nr 48, flik *Sammanställn för sent betalda 2*, kolumn E, exempelvis Internnr 194971, 195751, 194972, 197891, 196375 och 196368 samt Lista 1, utdrag ur Betalningslista på leverantörer 2021–2022 den 2023-05-25, handl.nr 48, flik *Sammanställn för sent betalda 2*, handl.nr 69.

inte heller den huvudsakliga delen, av Magnihills verksamhet. Magnihill har i yttrandet över Konkurrensverkets preliminära bedömning uppgett att de sena betalningarna berört 12 av totalt omkring [REDACTED] leverantörer som Magnihill betalar. Magnihill har vidare uppgett att företaget genomför cirka [REDACTED] betalningar till sina leverantörer varje år och att det totala antalet sena betalningar som omfattas av detta beslut uppgår till 23 stycken. Dessutom sker utbetalningar enligt avräkningsförfarandet vid omkring [REDACTED] tillfällen per år.⁸⁸

94. Sett till det totala antal betalningar som Magnihill genomför årligen utgör de sena betalningarna som ligger till grund för detta beslut således en mindre andel, vilket Konkurrensverket beaktar i bedömningen. Däremot utgör de sena betalningarna en inte oväsentlig del av det verksamhetsområde som har varit föremål för Konkurrensverkets utredning. Det belopp som betalats för sent, omkring 2 miljoner kronor, kan inte anses obetydligt i jämförelse med det sammanlagda belopp, omkring [REDACTED] kronor, som fakturerats genom avräkning.
95. Sammanfattningsvis talar även överträdelsens varaktighet och omfattning för att det är fråga om en allvarlig överträdelse. Detsamma gäller det faktum att ett flertal betalningar har skett för sent vilket bland annat skett till följd av Magnihills avräkningsrutin. Allvarligheten av varje enskild försening är dock av varierande karaktär med hänsyn till antalet dagar som respektive betalning varit sen och storleken på de belopp som varit sena. De sena betalningar som identifierats är inte oväsentliga jämfört med de övriga betalningar som skett genom Magnihills avräkningsförfarande. Däremot utgör de sena betalningarna en mindre andel av samtliga betalningar som Magnihill genomför årligen. Även detta är omständigheter som Konkurrensverket har beaktat vid bedömningen av överträdelsens allvarlighet.

Köparens ekonomiska situation

96. Företagets ekonomiska situation kan påverka avgiftens storlek.⁸⁹ I utredningen har det inte framkommit några uppgifter om Magnihills ekonomiska situation som medför att det finns skäl att sätta ned sanktionsavgiften. Vad Magnihill har framfört angående [REDACTED] för den del av verksamheten som omfattas av beslutet är inte en omständighet som enligt Konkurrensverkets bedömning i sig ska påverka avgiftens storlek.

Övriga omständigheter

97. Konkurrensverket anser att omständigheterna i ärendet innebär att det i mildrande riktning kan beaktas att det är fråga om en överträdelse som har skett i närtid till lagens ikraftträdande. Det har ålegat samtliga företag som

---

⁸⁸ Svar på begäran om uppgifter, handl. nr. 59 s. 1.

⁸⁹ Se prop. 2020/21:134 s. 118.

omfattas av LOH att säkerställa att deras handelsmetoder varit förenliga med LOH redan från ikraftträdandet. Till LOH finns inga övergångsbestämmelser, vilket framgick av propositionen som offentliggjordes i mars 2021 vilken riksdagen fattade beslut om i juni samma år. Senast då har företag haft den information som krävs för att förbereda sin verksamhet inför lagens ikraftträdande i november 2021. Samtidigt har Magnihill vidtagit åtgärder för att anpassa sina betalningsrutiner till den nya lagen efter det att Konkurrensverket påbörjat sin utredning.

98. Det har inte framkommit några omständigheter i övrigt som enligt Konkurrensverkets bedömning ska påverka sanktionsavgiftens storlek.

Sammanvägd bedömning

99. Vid en sammanvägd bedömning av ovan redovisade omständigheter finner Konkurrensverket att en sanktionsavgift som uppgår till 250 000 kronor är effektiv, avskräckande och proportionerlig utifrån avgiftens syfte. Beloppet får anses vara en rimlig avvägning mellan en sanktionsavgift som är effektiv och avskräckande, men samtidigt proportionerlig även med hänsyn till värdet på de aktuella inköpen och Magnihills omsättning.
100. Av de uppgifter som framkommit i ärendet finns det inte heller något som tyder på att Magnihill inte skulle ha möjlighet att betala avgiften.

Sanktionsavgiften överstiger inte det maximala beloppet

101. Det fastställda beloppet understiger en procent av Magnihills omsättning föregående räkenskapsår, jfr punkt 5 ovan och 22 § första stycket LOH. Beloppet behöver således inte justeras nedåt på denna grund.

Slutligt belopp

102. Mot bakgrund av det ovan anförda ska sanktionsavgiften fastställas till 250 000 kronor.

Betalning

103. Sanktionsavgiften tillfaller staten och faktureras av Konkurrensverket när beslutet har vunnit laga kraft.
104. Det saknas skäl att frångå huvudregeln i 24 § LOH enligt vilken sanktionsavgift ska betalas till Konkurrensverket inom trettio dagar från det att beslutet fick laga kraft.
-

Detta beslut har fattats av generaldirektören. Föredragande har varit sakkunniga juristen Estrid Faust

Beslutsfattandet har dokumenterats digitalt och beslutet saknar därför namnunderskrift.

Rikard Jermsten

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas till Förvaltningsrätten i Stockholm. En överklagan ska göras skriftligen och ges in till Konkurrensverket inom tre veckor från den dag ni fick del av beslutet. I överklagandet ska anges vilket beslut som överklagas och den ändring av beslutet som begärs. Myndighetens kontaktuppgifter framgår av beslutets första sida.

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats.